

УДК 378.147.091

DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2023.282821>

*Людмила Паньків, доктор педагогічних наук, доцент,
професор кафедри педагогіки мистецтва і фортепіанного виконавства
факультету мистецтв імені Анатолія Авдієвського
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова*

ОСОБЛИВОСТІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ТА ХОРЕОГРАФІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ: МОТИВАЦІЯ, САМООРГАНІЗАЦІЯ

У статті розглянуто особливості дистанційного навчання майбутніх викладачів музичного мистецтва та хореографії під час воєнного стану в Україні. Визначено, що ефективність дистанційного навчання студентів забезпечується використанням новітніх інформаційних технологій в освітньому процесі.

Розглянуто форми дистанційного навчання майбутніх викладачів музичного мистецтва та хореографії, які реалізуються за допомогою сучасних інформаційних технологій, а саме: вебінари, онлайн-курси, відеолекції.

Доведено, що результативність форм і методів дистанційного навчання майбутніх викладачів музичного мистецтва та хореографії залежить від мотивації і високої самоорганізації студентів.

Ключові слова: викладачі музичного мистецтва; викладачі хореографії; фахова підготовка; мотивація; самоорганізація; інформаційні технології.

Літ. 13.

*Liudmyla Pankiv, Doctor of Sciences (Pedagogy), Associate Professor,
Professor of the Art and Piano Performance Department,
Faculty of Arts named after Anatoliy Avdiyevskiy,
Mykhaylo Drahomanov Ukrainian State University*

PECULIARITIES OF PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE TEACHERS OF MUSIC AND CHOREOGRAPHY IN WARTIME CONDITIONS: MOTIVATION, SELF-ORGANIZATION

The article deals with important aspects of professional training of future teachers of music and choreography during martial law in Ukraine. The effectiveness of distance learning of students based on the use of the latest information technologies in the educational process is proved. It is emphasized that it is information technologies that provide the possibility of quick access to information sources, search and knowledge of the necessary information in difficult social situations, as well as the organization of effective forms of teaching students under martial law.

The article outlines the important forms of distance learning for students of creative specializations in wartime, namely: webinars, online courses, video lectures. Such forms of teaching students involve using of modern information technologies; are based on the use of the Internet, multimedia, as well as various software in the process of studying of artistic disciplines. These forms of professional training open up new learning opportunities for students: learning about a wide panorama of the art world; critical evaluation of artistic phenomena; independent search for means of self-development, etc.

It is proved that the effectiveness of the distance format of professional training of future teachers of music and choreography during martial law depends on the level of students' motivation for learning and their self-organization. It is motivation that is the driving force behind the student's acquisition of the necessary professional knowledge and professional skills. Self-organization ensures the student's ability to plan and carry out their own learning activities in accordance with the priorities of professional training.

Thus, we have outlined the peculiarities of using distance learning for students of creative specializations during martial law in Ukraine. We believe that such distance forms of educational activities in combination with stationary ones open up new prospects for the professional training of future teachers of music and choreography.

Keywords: music teachers; choreography teachers; professional training; motivation; self-organization; information technologies.

Постановка проблеми. Вторгнення російських військ на територію суверенної України докорінно змінило всі сфери життя нашого суспільства. В умовах воєнного стану зазнала значної трансформації і освітня галузь. Трагічні події, небезпечні для життя людей ситуації призвели до закриття багатьох освітніх центрів, шкіл, університетів. Проте завдяки впровадженню новітніх підходів, освіта України розви-

вається, задовольняє суспільні запити сьогодення та орієнтується на розв'язання проблем майбутнього.

У складних умовах воєнного часу активно ведуться пошуки нових форм організації освітнього процесу, зокрема у закладах вищої педагогічної освіти. Особливої уваги потребує організаційна перебудова системи фахового навчання студентів творчих спеціалізацій, зокрема підготовки майбутніх викладачів музичного мистецтва та хореографії.

Саме вони покликані у майбутньому зберігати і примножувати культурно-освітні традиції виховання духовності, гуманізму, національної свідомості та патріотизму підростаючого покоління засобами мистецтва.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Як свідчить аналіз наукових досліджень і публікацій останніх років [1; 2; 4; 10], а також вивчення реалій практики навчання у вишах, більшість ЗВО активно використовує дистанційні форми навчання, що базуються на залученні новітніх освітніх технологій. Перехід на дистанційне навчання під час воєнного стану є викликом часу і зумовлено передусім необхідністю забезпечення учасників освітнього процесу та збереження системи фахової підготовки студентів за умов вимушеного масового переселення як у межах України, так і за кордон. Звісно, трансформаційні процеси в освіті мають бути гнучкими, швидко реагувати на відповідну ситуацію в країні, про що зазначено в листі Міністерства освіти і науки України “Про організацію освітнього процесу в умовах військових дій” від 06.03.2022 № 1/3371-22, та регламентовано низкою державних документів [7; 8; 9; 13].

Незважаючи на всі виклики російсько-української війни (окупація територій нашої держави; численні руйнування; ракетні обстріли та ін.), дистанційний формат навчання з використанням новітніх комп’ютерних технологій уможливив здійснювати повноцінну підготовку майбутніх викладачів музичного мистецтва та хореографії як конкурентноспроможних фахівців на сучасному ринку праці.

Дистанційні форми навчання студентів творчих спеціалізацій на сьогодні є досить розробленими і широко висвітленими у науковій літературі. Так, важливі питання використання комп’ютерних технологій у форматі дистанційного навчання майбутніх фахівців творчих спеціалізацій представлено в працях Л. Гаврілової [3], Т. Демиденко [6], В. Замоцької [10], Н. Попович [11] та інших. Проте особливості дистанційного навчання майбутніх викладачів музичного мистецтва та хореографії в умовах воєнного часу ще потребують опрацювання, деталізації й уточнення багатьох дидактичних аспектів.

Мета статті – висвітлити особливості дистанційного навчання майбутніх викладачів музичного мистецтва та хореографії в умовах воєнного стану в Україні.

Виклад основного матеріалу. Сьогодні мистецька освіта України перебуває у надзвичайно складних обставинах перед викликами і загрозами жорстокої, непередбачуваної, цинічної війни. Проте наше суспільство об’єднується передусім національними ідеями, відчуттям культурної ідентичності. У такому контексті значно зростає роль мистецької освіти.

Фахова підготовка майбутніх викладачів музичного мистецтва та хореографії у нинішніх умовах

передбачає поєднання дистанційних курсів мистецької підготовки та, за можливості, стаціонарних практичних форм навчання. Втім, у багатьох вишах, у зв’язку із рашистською окупацією та спричиненими руйнуваннями, навчальний процес є можливим виключно в дистанційному форматі. Саме сучасні інформаційні технології дають змогу не лише здійснювати освітній процес дистанційно, а й значно його інтенсифікувати, забезпечити більшу ефективність.

У Національній програмі інформатизації (2022) інформаційна технологія тлумачиться як організована сукупність інформаційних процесів з використанням засобів сучасної комп’ютерної техніки, що забезпечують високу швидкість обробки даних та можливість швидкого пошуку інформації, доступу до джерел інформації, незалежно від місця розташування. Інформаційна технологія – це “сукупність систематизованих наукових знань, технічних, організаційних та інших рішень про перелік, послідовність та виконання операцій для збирання, обробки, накопичення та використання інформації, надання інформаційних послуг” [8].

Зазначимо, що інформаційні технології, які використовуються в освітній практиці вишів (зокрема у фаховій підготовці майбутніх викладачів музичного мистецтва і хореографії), зазвичай класифікуються залежно від способу передачі інформації (мережеві (з використанням Інтернет, електронної пошти, відеоконференції тощо) і немережеві (текстові і графічні редактори, електронні таблиці, бази даних тощо)); за типом обробки інформації (текстова, графічна, звукова, відео тощо); за типом організації навчальної роботи (вебінари, онлайн-курси та ін.). Різноманітні інформаційні технології сьогодні забезпечують якість та результативність фахової підготовки майбутніх спеціалістів, зокрема у галузі мистецької освіти.

Зазначимо, що інформаційні технології з використанням мережі Інтернет, мультимедійного та різноманітного програмного забезпечення у процесі вивчення мистецьких дисциплін у форматі дистанційного навчання майбутніх викладачів музичного мистецтва та хореографії, що викликано умовами воєнного стану в країні, відкривають студентам і нові навчальні можливості: пізнання широкої панорами художнього світу через мережу Інтернет; критичного оцінювання мистецьких явищ у різних країнах; самостійного пошуку засобів художнього саморозвитку тощо.

Як показує практика, в умовах воєнного часу в Україні однією із найбільш поширених форм дистанційного навчання майбутніх учителів музики та хореографії на основі використання сучасних інформаційних технологій є *онлайн-курси*. Така форма навчання (від англ. “on line” – “на лінії”, “на зв’язку”, “у мережі”) здійснюється у віртуальному просторі,

в мережі Інтернет. Онлайн-курси мають широку амплітуду реалізації в освітньому процесі. Зазвичай організуються відповідно до навчального плану і за відповідними модулями. Проте необхідною умовою їх проведення є відповідне інформаційне забезпечення всіх учасників, зокрема, надійне підключення до мережі Інтернет, оскільки вони передбачають можливість використання відео, презентацій тощо.

Зазначимо, що проведення онлайн-курсів у процесі фахової підготовки майбутніх викладачів музичного мистецтва та хореографії уможлиблює значно інтенсифікувати навчання: збільшити обсяг навчального матеріалу та зменшити час його засвоєння. Також підкреслюємо важливість зворотного зв'язку зі студентами, що дає можливість активізувати розвиток самостійності та критичного мислення майбутніх викладачів. Наголошуємо, що у складних соціальних умовах онлайн-курси забезпечують можливість майбутнім викладачам музичного мистецтва та хореографії не лише глибоко пізнавати і критично осмислювати мистецьку інформацію, а й відпрацьовувати необхідні фахові уміння та навички (танцювальні рухи, музично-виконавську техніку, інтерпретацію художніх образів мистецьких творів тощо). Тож вважаємо онлайн-курси оптимальною формою забезпечення навчальної роботи майбутніх учителів мистецьких дисциплін (зокрема, музики та хореографії) в умовах воєнного часу.

Дослідники у галузі мистецької освіти (Л. Гаврілова [2; 3], Н. Попович [11] та ін.) неодноразово підкреслювали роль сучасних інформаційних технологій у навчальному процесі. Для нас важливо, що вони уможливають перенесення лекційного матеріалу викладача у формат онлайн, зокрема, в онлайн-курс (відеолекції), доповнити його змістовними презентаціями тощо.

Проте, варто зазначити, що створення відеолекції чи онлайн-курсу потребує значних зусиль і креативності автора, аби забезпечити змістовність викладу матеріалу, а також неабияких вмінь педагога, щоб організувати навчальний процес, спонукати студентів до засвоєння певної мистецької інформації та поглиблення своїх знань під час самостійної роботи.

Особливою технологією фахової підготовки майбутніх викладачів музичного мистецтва та хореографії в умовах дистанційного навчання є *вебінари*. Це семінари або конференції, які проводяться у режимі реального часу в мережі Інтернет. Зазначимо, що слово "вебінар" походить від англійського Web – "мережа", "павутина", позначає належність до комп'ютерної мережі.

Вебінари, що використовуються у дистанційному навчанні майбутніх викладачів музичного мистецтва та хореографії, завжди мають інтерактивний характер, дозволяють студентам не лише слухати

лекційний матеріал викладача, а й виступати з доповідями, презентаціями, брати участь у колективних обговореннях мистецьких проблем, дискутувати, відстоювати свою думку з приводу того чи того питання. Звісно, для проведення вебінарів необхідно мати певне технічне обладнання: мікрофон і навушники, веб-камеру, відповідне програмне забезпечення. Проте є незаперечними переваги вебінарів: незалежність від територіальної віддаленості місця навчання; відео та аудіозв'язок у режимі реального часу; текстовий чат для запитань і відповідей; можливість запису для подальшого перегляду та прослуховування та ін.

Отже, використання новітніх інформаційних технологій у процесі дистанційного навчання значно оптимізує та інтенсифікує самостійну підготовку студентів до занять, навіть в умовах воєнного часу. Проведення онлайн-курсів та вебінарів з використанням новітніх інформаційних технологій у форматі дистанційного навчання майбутніх учителів музики та хореографії створює нові умови пізнання мистецтва різних країн і національних шкіл, прослуховування та порівняння різноманітних виконавських інтерпретацій мистецьких творів, перегляду концертних виступів митців і учасників мистецьких заходів у режимі реального часу. Сучасні інформаційні технології забезпечують студентам нові можливості використання електронних підручників, перегляду відеоматеріалів у мережі Інтернет тощо. Проте ефективність фахової підготовки майбутніх викладачів мистецьких дисциплін залежить головним чином від їхньої *мотивації* до навчальної діяльності та високого рівня *самоорганізації*.

Як відомо, мотивація є системою особистісних стимулів до дії, внутрішньою рушійною силою здійснення будь-якої діяльності (С. Гончаренко, А. Маслоу, О. Степанов та ін.). Мотивація охоплює інтереси, прагнення, бажання тощо [12]. Інтерес до педагогічної професії, різноманітних мистецьких явищ, творчості, прагнення оволодіти виконавською технікою для створення художніх образів та уміннями презентувати їх учнівській аудиторії та ін. спонукає студента до активної фахової підготовки, навіть у складних ситуаціях воєнного часу. Звісно, саме мотивація є джерелом активності здобувача освіти у навчальній діяльності, зокрема, у полі фахового становлення.

Не менш важливим особистісним утворенням, що впливає на ефективність фахової підготовки майбутніх учителів, є самоорганізація. Цей феномен означає здатність людини керувати собою, її уміння планувати і здійснювати власну діяльність, організувати своє життя (С. Гончаренко [5], О. Степанов [12] та ін.). Лише за умов самоорганізації навчальної діяльності та визначення студентами пріоритетів власного художнього саморозвитку, здійснення активної самостійної роботи щодо їх реалізації тощо,

ОСОБЛИВОСТІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ТА ХОРЕОГРАФІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ: МОТИВАЦІЯ, САМООРГАНІЗАЦІЯ

фахова підготовка майбутніх викладачів музичного мистецтва та хореографії буде ефективною.

Таким чином, мотивація та самоорганізація є внутрішніми чинниками ефективності фахової підготовки майбутніх викладачів музичного мистецтва та хореографії, особливо в період воєнного часу. Такі психологічні структури, власне, і забезпечують погляд молоді у майбутнє, бажання бути причетним до культурного поступу нашої держави у мирний час.

Висновки. Мистецька освіта України в період воєнного часу зазнає значної організаційної перебудови. Переходом на дистанційне навчання позначено фахову підготовку майбутніх викладачів музичного мистецтва та хореографії у вишах тих міст, де йдуть бойові дії, або виникає небезпечна ситуація. Проте використання новітніх інформаційних технологій у форматі дистанційного навчання дає змогу здійснювати повноцінну фахову підготовку студентів творчих спеціалізацій. Мотивація до отримання професії та самоорганізація навчальної діяльності є важливими внутрішніми чинниками ефективної фахової підготовки майбутніх викладачів музичного мистецтва та хореографії.

ЛІТЕРАТУРА

1. Баранівський В.Ф. Вища освіта у вирішенні проблем духовної безпеки українського суспільства. *Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди. Філософія*. 2013. Вип. 41 (1). С. 206–221.
2. Гаврілова Л.Г. Формування професійної компетентності майбутніх учителів музики засобами мультимедійних технологій: монографія. Київ: Видавництво НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2014. 403 с.
3. Гаврілова Л.Г. Специфіка розроблення дистанційних курсів з музично-історичних дисциплін. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2017. Т. 58. № 2. С. 26–37.
4. Галів М., Свйонтик О. Освіта як складова національної безпеки України в умовах сучасної російсько-української війни: правові засади, проблеми, досвід і завдання. *Молодь і ринок*. Щомісячний науково-педагогічний журнал. Дрогобич, 2023. № 3 (211). С. 25–31.
5. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. Київ: “Либідь”, 1997. 374 с.
6. Демиденко Т.М. Інформаційна культура сучасного вчителя: навчальний посібник. Черкаси, 2003. 96 с.
7. Закон України “Про вищу освіту”. 2017. URL: <https://osvita.ua/legislation/law/2235/>
8. Закон України “Про Національну програму інформатизації”. 2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2807-20#Text>
9. Закон України “Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану” від 19.07.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-20#Text>
10. Замороцька В.В. Дистанційне навчання у формуванні інструментально-виконавської компетентності майбутніх учителів музики. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія “Педагогіка. Соціальна робота”*. 2019. Вип. 2 (45). С. 70–74.
11. Попович Н.М. Проблема інтеграції інформаційно-комунікаційних технологій у систему професійної підго-

товки майбутнього вчителя музики. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2013. № 1 (33). URL: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt>

12. Степанов О.М. Психологічна енциклопедія. Київ: “Академвидав”, 2006. 424 с.

13. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021–2031 роки. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf>

REFERENCES

1. Baranivskyi, V.F. (2013). Vyshcha osvita u vyrishenni problem dukhovnoi bezpeky ukrainskoho suspilstva [Higher education in solving the problems of spiritual security of Ukrainian society]. *Bulletin of Kharkiv H.S. Skovoroda National Pedagogical University. Philosophy*. No. 41 (1). pp. 206–221. [in Ukrainian].
2. Havrilova, L.H. (2014). Formuvannya profesiinoi kompetentnosti maibutnikh uchyteliv muzyky zasobamy multymediinykh tekhnolohii: monohrafiia [Formation of professional competence of future music teachers by means of multimedia technologies: monograph]. Kyiv, 403 p. [in Ukrainian].
3. Havrilova, L.H. (2017). Spetsyfyka rozroblennia dystantsiinykh kursiv z muzychno-istorychnykh dystsyplyn [The specifics of the development of distance learning courses in musical and historical disciplines]. *Informatsiini tekhnolohii i zasoby navchannia*. No. 2. pp. 26–37. [in Ukrainian].
4. Haliv, M. & Sviontyk, O. (2023). Osvita yak skladova natsionalnoi bezpeky Ukrainy v umovakh suchasnoi rosiisko-ukrainskoi viiny: pravovi zasady, problemy, dosvid i zavdannia [Education as a Component of Ukraine’s National Security in the Context of the Current Russian-Ukrainian War: Legal Principles, Problems, Experience and Tasks]. “Youth and market”. *Monthly scientific-pedagogical journal*. Drogobych, Vol. 3 (211), pp. 25–31. [in Ukrainian].
5. Honcharenko, S.U. (1997). Ukrainskyi pedahohichnyi slovnyk [The Ukrainian Pedagogical Dictionary]. Kyiv, 374 p. [in Ukrainian].
6. Demydenko, T.M. (2003). Informatsiina kultura suchasnoho vchytelia: navchalnyi posibnyk [Information culture of the modern teacher: a study guide]. Cherkasy, 96 p. [in Ukrainian].
7. Zakon Ukrainy “Pro vyshchu osvitu” (2017). [Law of Ukraine “On Higher Education”]. Available at: <https://osvita.ua/legislation/law/2235/>[in Ukrainian].
8. Zakon Ukrainy “Pro Natsionalnu prohramu informatyzatsii” (2022). [Law of Ukraine “On the National Informatization Program”]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2807-20#Text>[in Ukrainian].
9. Zakon Ukrainy “Pro orhanizatsiiu trudovykh vidnosyn v umovakh voiennoho stanu” (2022). [Law of Ukraine “On the Organisation of Labour Relations under Martial Law”]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-20#Text> [in Ukrainian].
10. Zamorotska, V.V. (2019). Dystantsiine navchannia u formuvanni instrumentalno-vykonavskoi kompetentnosti maibutnikh uchyteliv muzyky [Distance learning in the formation of instrumental and performance competence of future music teachers]. *Scientific Bulletin of Uzhhorod University. Series “Pedagogy. Social work”*. Vol. 2 (45). pp. 70–74. [in Ukrainian].
11. Popovych, N.M. (2013). Problema intehratsii informatsiino-komunikatsiinykh tekhnolohii u systemu profesiinoi pidhotovky maibutnoho vchytelia muzyky [The problem of integration of information and communication technologies

into the system of professional training of the future music teacher]. *Informatsiini tekhnolohii i zasoby navchannia*. Vol. 1 (33). Available at: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt> [in Ukrainian].

12. Stepanov, O.M. (2006). *Psykholohichna entsyklopediia* [Psychological Encyclopaedia]. Kyiv, 424 p. [in Ukrainian].

13. *Stratehiia rozvytku vyshchoi osvity v Ukraini na 2021–2031 roky* (2020). [Strategy for the Development of Higher Education in Ukraine for 2021–2031]. Available at: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitku-vis-hchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 12.05.2023

УДК 378.091.3:004

DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2023.282834>

Ванда Вишківська, кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки педагогічного факультету
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
Оксана Патлайчук, кандидат філософських наук, доцент,
доцент кафедри психології, філософії та соціально-гуманітарних дисциплін
Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова
Анастасія Кінаш, кандидат фізико-математичних наук, доцент,
завідувач кафедри інформаційних технологій та інновацій
Українсько-американського університету Конкордія

ТЕХНОЛОГІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ У ЗВО ЯК ЗАСІБ ФУНДАМЕНТАЛІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У статті досліджуються питання технологізації процесу навчання як засобу фундаменталізації вищої освіти у контексті модернізації професійної підготовки майбутнього вчителя у закладі вищої освіти. Дослідження базується на розкритті сутності й змісту таких дефініцій, як “педагогічна технологія”, “технологізація”, “фундаменталізація освіти у ЗВО” та аналізу їх взаємозв’язків у контексті професійно-педагогічної підготовки.

Обґрунтовано, що фундаменталізація освіти як провідний дидактичний принцип, шляхом поглиблення загальнонаукової та професійної підготовки, реалізації контекстної моделі навчання, зорієнтована на всебічний розвиток майбутніх фахівців як особистостей та як професіоналів.

Ключові слова: дидактична концепція вищої освіти; педагогічна технологія; технологізація; фундаменталізація освіти у ЗВО.

Літ. 10.

Vanda Vyshkivska, Ph.D. (Pedagogy), Associate Professor of the Pedagogy Department, Pedagogical Faculty Ukrainian State University named after Mykhaylo Drahomanov
Oksana Patlaichuk, Ph.D. (Philosophy), Associate Professor, Associate Professor of the Psychology, Philosophy and Social and Humanitarian Disciplines Department, Admiral Makarov National University of Shipbuilding
Anastasiia Kinash, Ph.D. (Physical and Mathematical Sciences), Associate Professor, Head of the Information Technologies and Innovations Department, Ukrainian-American Concordia University

TECHNOLOGIZATION OF THE EDUCATIONAL PROCESS IN HIGHER EDUCATION AS A MEANS OF FUNDAMENTALIZATION OF HIGHER EDUCATION

The article examines the issues of technologization of the learning process as a means of fundamentalization of higher education, as a leading principle of learning in the higher education system. The study is based on the disclosure of the essence and content of such definitions as “pedagogical technology”, “technologicalization”, “fundamentalization of education in higher education institutions” and the analysis of their interrelationships in the context of professional and pedagogical training.

In the content aspect, the fundamentalization of education means the targeting of education on system-forming, methodologically significant knowledge that reflects modern features of science and forms the basis of human culture, contributes to the formation of a high level of intellectual and emotional and moral culture of the future specialist.

It has been proven that fundamentalization as a process puts forward a number of requirements for the organization of the education process: the inclusion of scientific research in the individual educational trajectories of students, the practical participation of representatives of real sectors of the economy and academic institutions in the implementation of educational and professional programs; the use of modern hybrid forms of organization of the scientific and educational process. Contextual learning is defined as the most productive didactic form of fundamentalization of professional and pedagogical education.

Technologization of the educational process is considered as one of the indicators of the quality of the organization of the educational process, which ensures its economic efficiency and humanistic focus; as a modern basis for the modernization of